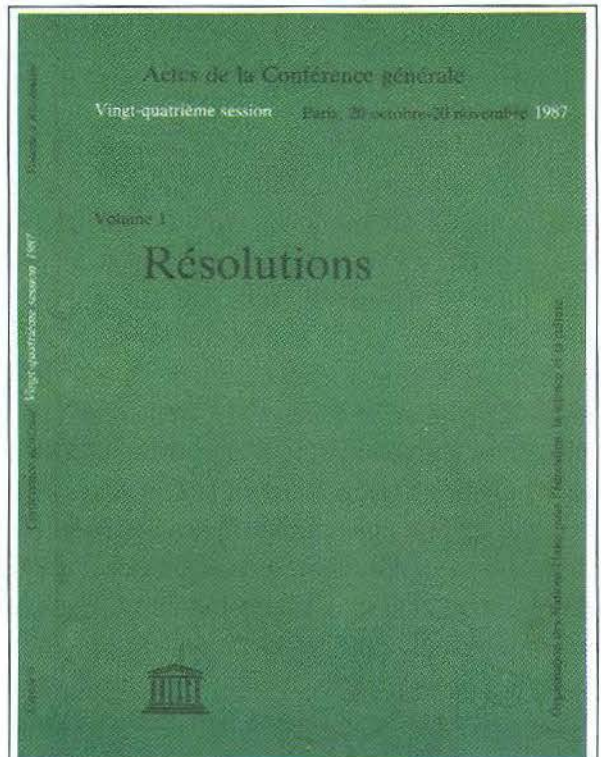

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH QUA NHÌN NHẬN VÀ ĐÁNH GIÁ CỦA UNESCO

MINH CHÂU - NGUYỄN THANH THỦY

Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà yêu nước vĩ đại, vị lãnh tụ thiên tài, nhà hiền triết thông thái, biểu tượng của tinh hoa văn hóa và khí phách dân tộc Việt Nam. Cuộc đời và sự nghiệp của Người luôn gắn liền với sự nghiệp giải phóng dân tộc và chấn hưng đất nước, sức hút và tầm ảnh hưởng của Người đối với Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung sẽ không dừng lại ở quá khứ, hiện tại mà còn ở trong tương lai. Với đóng góp quan trọng nhiều mặt đối với sự nghiệp giải phóng đất nước và nhân dân Việt Nam, qua đó góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội, năm 1987, hưởng tới Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tổ chức Văn hóa, Khoa học và Giáo dục của Liên Hợp Quốc (UNESCO) đã vinh danh Người danh hiệu kép “Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam”¹ và ghi tên Người vào danh sách “các nhân vật trí thức lỗi lạc và các danh nhân văn hoá trên phạm vi quốc tế góp phần thực hiện các mục tiêu của UNESCO và đóng góp vào sự hiểu biết trên thế giới”². Sau này, bên cạnh việc quan tâm, hỗ trợ các hoạt động kỷ niệm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các nhà lãnh đạo của UNESCO tiếp tục khám phá, làm rõ hơn tầm vóc, giá trị và những đóng góp to lớn của Người trong tiến trình phát triển của nhân loại.

Trang bìa Tập biên bản của Đại Hội đồng UNESCO
Khóa họp 24 tại Pari, ngày 20/10-20/11/1987,
Quyển 1: Nghị quyết. Bản tiếng Pháp,
do UNESCO xuất bản năm 1988
Nguồn: Bảo tàng Hồ Chí Minh

1. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh năm 1987

Đầu những năm 80 của thế kỷ XX, Ủy ban quốc gia UNESCO của Việt Nam đã có những bước thúc đẩy nhằm chuẩn bị cho các hoạt động Kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Năm 1985, tại Khóa họp 23 của Đại Hội đồng UNESCO, Ủy ban quốc gia UNESCO của Việt Nam

đã ngõ ý đề xuất tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh. Các nước thành viên của UNESCO đều ủng hộ, không một nước nào nói để xin ý kiến trong nước, mà đều nói là VIỆC TÔN VINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH hoàn toàn xứng đáng.

Ngày 14/4/1987, thay mặt Nhà nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, Bộ trưởng Ngoại giao kiêm Chủ tịch Ủy ban quốc gia UNESCO của Việt Nam Võ Đông Giang đã đệ trình lên Ngài Amadou Mahtar M Brow, Tổng Giám đốc UNESCO bản Văn thư số 67/BTK/87 về việc đề nghị Đại hội đồng UNESCO Khóa 24 thông qua Nghị quyết Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh³.

Tại Kỳ họp 126 của Hội đồng Chấp hành (cơ quan hay mặt Đại hội đồng giải quyết những công việc cần thiết giữa hai kỳ họp của Đại Hội đồng), ông Tổng Thư ký UNESCO đã đưa đề nghị của Việt Nam do Bộ trưởng Ngoại giao kiêm Chủ tịch Ủy ban quốc gia UNESCO của Việt Nam Võ Đông Giang vào Chương trình nghị sự tạm thời của Khóa họp 24 của Đại hội đồng.

Căn cứ vào đề nghị Ủy ban quốc gia UNESCO của Việt Nam và Ủy ban một số quốc gia khác, tại Khóa họp toàn thể lần thứ 24 (diễn ra ở Paris từ ngày 20/10 đến ngày 20/11/1987), Đại Hội đồng UNESCO đã xem xét để ra nghị quyết kỷ niệm các danh nhân có các kỷ niệm năm sinh chẵn vào các năm 1988, 1989, 1990. Chủ tịch Hồ Chí Minh là 01 trong 6 người có hồ sơ đề cử UNESCO.

Tuy nhiên, việc xem xét các Danh nhân trong Khóa họp toàn thể lần thứ 24 của Đại Hội đồng UNESCO lại diễn ra trong bối cảnh không mấy suôn sẻ, bởi vì: *“Khác với các Khóa họp Đại Hội đồng trước đây, cuộc thảo luận về kỷ niệm danh nhân diễn ra trong viễn cảnh nội bộ Tổ chức UNESCO đang diễn ra cuộc đấu tranh tập hợp lực lượng mới khi một số quốc gia đã rút ra khỏi danh sách thành viên của UNESCO vì những lý do chính trị, và diễn ra trong bối cảnh lần đầu tiên có nước*

*đòi UNESCO thông qua nghị quyết yêu cầu từ năm 1990 UNESCO phải hạn chế việc kỷ niệm danh nhân thế giới”*⁴. Phía Đoàn Việt Nam cũng dự kiến khi xét Hồ Chí Minh có thể khó khăn hơn, bởi hoàn cảnh đặc biệt của nước ta thời điểm đó: *“Lúc này, vấn đề Campuchia và vấn đề người Việt Nam vượt biên tị nạn đang nổi lên, nhiều nước đang hiểu lầm và không thiện cảm. Một bản kiến nghị gửi đến Đại Hội đồng có các chữ ký của 79 người Việt Nam vượt biên, di tản phản đối việc xét Hồ Chí Minh. Trong lúc đó, hệ thống xã hội chủ nghĩa đang “có vấn đề”, nghĩa là đang lún sâu vào cuộc khủng hoảng toàn diện. Trong tổng lượng phiếu 159 nước thành viên thì các nước xã hội chủ nghĩa chỉ có 8”*⁵.

Thế nhưng, tình hình không phức tạp như chúng ta tưởng. Cuộc thảo luận của Đại Hội đồng về việc vinh danh Chủ tịch Hồ Chí Minh đã diễn ra trong không khí hữu nghị, Đoàn đại biểu Việt Nam đã nhận được những tình cảm chân thành của bạn bè trên thế giới và sự ngưỡng mộ đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Nhiều đại biểu quốc tế gặp bày tỏ quan điểm coi tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh là tài sản chung của nhân loại, của mọi thời đại; lý tưởng của UNESCO và tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, nhân văn là một, ... *“Tất cả những ý kiến đó đã đẩy lùi mọi ý định sử dụng vấn đề “kỹ thuật” để cản trở UNESCO kỷ niệm những vĩ nhân mà cuộc đời và sự nghiệp của các vĩ nhân ấy là biểu tượng của tinh thần độc lập và giải phóng dân tộc”*⁶.

Gần 30 nước đã ký tên đồng tác giả Nghị quyết về Hồ Chí Minh gửi lên Đại Hội đồng, có những nước còn cẩn thận sợ Ban Tổ chức ghi sót tên nước mình nên đã nhắc đi nhắc lại nhiều lần với Tiểu ban Thư ký của Đại hội đồng. Cuối cùng, Ủy ban Chính trị và Phiên họp toàn thể của Đại Hội đồng UNESCO đã thông qua Nghị quyết 24C/18.65 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh bằng nguyên tắc nhất trí tuyệt đối với 100% phiếu (trong đó có cả nước trước đó đã đòi

Công bố - Giới thiệu tài liệu lưu trữ

UNESCO thông qua nghị quyết không nên tôn vinh cá nhân nào nữa, mà chỉ đưa vào nội dung phát biểu).

Có một điều đặc biệt, rất đáng tự hào đối với đất nước chúng ta đó là, Nghị quyết 24C/18.65 được rất nhiều nước thành viên của UNESCO đánh giá là Nghị quyết hay nhất về danh nhân văn hóa thế giới'. Đánh giá trên là hoàn toàn khách quan và chính xác, bởi lẽ trước thời điểm Chủ tịch Hồ Chí Minh được tôn vinh, thế giới đã có 21 danh nhân được Đại hội đồng UNESCO ra Nghị quyết kỷ niệm, nhưng duy chỉ có Chủ tịch Hồ Chí Minh được UNESCO ghi nhận là vĩ nhân, vừa là "ANH HÙNG GIẢI PHÓNG DÂN TỘC", vừa là "NHÀ VĂN HÓA KIỆT XUẤT CỦA VIỆT NAM". Nói như vậy để thấy rằng, UNESCO đã đánh giá rất cao những giá trị tinh thần và đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự phát triển của Việt Nam và sự phát triển văn minh tiến bộ của nhân loại.

2. Nghị quyết 24C/18.65 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Nghị quyết 24C/18.65 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh với tư cách là "Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam" là một văn kiện quan trọng của UNESCO ghi nhận những đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ của xã hội; là niềm tự hào chung của nhân dân Việt Nam và bầu bạn quốc tế. Hiện văn bản gốc Nghị quyết của UNESCO về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh là "Tập biên bản của Đại hội đồng khóa họp lần thứ 24 tại Paris, từ ngày 20/10 đến 20/11/1987" đang được lưu Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Một số thông tin chung quanh Nghị quyết 24C/18.65⁶

Quyển 1: NGHỊ QUYẾT", bản in tiếng Pháp, ký hiệu: ISBN 92-3-2-2551-5

Đây là một trong số các tập biên bản báo cáo của Đại hội đồng UNESCO, Khóa họp lần

thứ 24, được UNESCO xuất bản đồng thời bằng 6 thứ tiếng (Pháp, Anh, Ả rập, Trung Quốc, Tây Ban Nha và Nga), được đóng quyển tại xưởng in của UNESCO năm 1988.

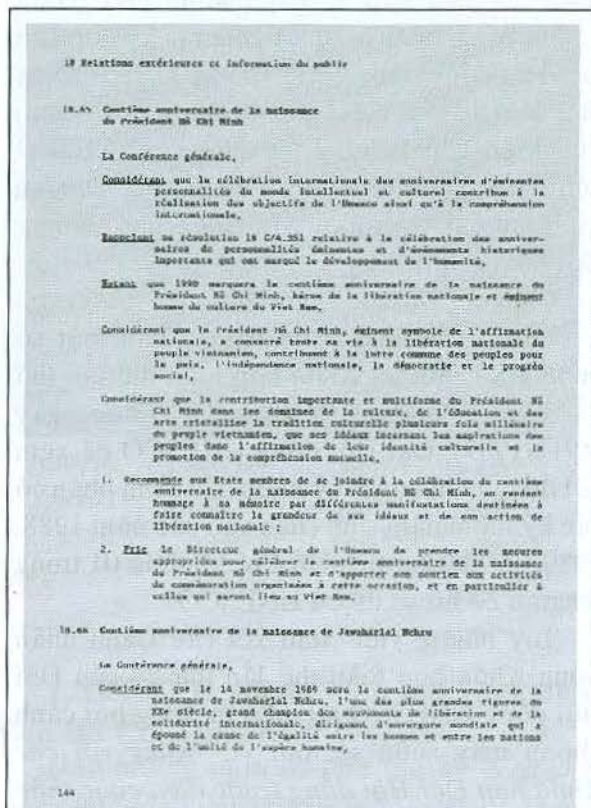
Tập Nghị quyết này có kích thước khổ giấy A4 (20cm x 30cm), bìa màu xanh (hơi đậm), dày 220 trang. Ngoài trang mở đầu và mục lục (từ trang I đến trang IX) tập Nghị quyết này có 13 mục và phần Phụ lục. Cụ thể như sau:

I. Tổ chức Khóa họp, kết nạp một Thành viên cộng tác, bổ nhiệm Tổng giám đốc, bầu thành viên Hội đồng hành pháp, lời cảm ơn;

II. Báo cáo hoạt động của Tổ chức và đánh giá chương trình hành động;

III. Chương trình hành động giai đoạn 1988-1989;

IV. Các cơ quan phụ tá chương trình;

Nghị quyết 24C/18.65 của UNESCO về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (trích từ Tập biên bản của Đại Hội đồng Khóa họp 24 tại Pari, do UNESCO xuất bản năm 1988, tr.144

Nguồn: Bảo tàng Hồ Chí Minh

- V. Ngân sách;
- VI. Nghị quyết chung;
- VII. Hoạt động chuẩn của Tổ chức;
- VIII. Vấn đề về thể chế và pháp luật;
- IX. Vấn đề tài chính;
- X. Vấn đề nhân sự;
- XI. Vấn đề về trụ sở;
- XII. Phương pháp làm việc của tổ chức;
- XIII. Khóa họp lần thứ 25 của Đại Hội

đồng.

Phụ lục: Danh sách các Chủ tịch, Phó Chủ tịch, báo cáo viên của Đại hội đồng và các cơ quan tổ chức Khóa họp lần thứ 24.

Ở mục III. Chương trình hành động giai đoạn 1988-1989 có 2 nội dung:

- A. Các chương trình hành động lớn.
- B. Các hoạt động tổng thể của chương trình

...

18. Quan hệ đối ngoại và thông tin đại chúng

18.1 Hợp tác châu Âu

....

18.6 Các ngày lễ kỷ niệm

18.61 Lịch tổ chức lễ kỷ niệm các nhân vật kiệt xuất và các sự kiện lịch sử

18.62 Kỷ niệm 100 năm ngày sinh Phya Anuma Rajadhon

18.63 Kỷ niệm 500 năm ngày sinh Thomas Munzer

18.64 Kỷ niệm 100 năm ngày sinh Anton Semionovitch Makarenko

18.65 Kỷ niệm 100 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh

18.66 Kỷ niệm 100 năm ngày sinh Jawaharlal Nehru

18.67 Kỷ niệm 400 năm ngày mất kiến trúc sư Sinan

* Về toàn văn **Nghị quyết của UNESCO về kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (bản dịch được Ủy ban quốc gia UNESCO Việt Nam thẩm định từ bản gốc tiếng Pháp và tiếng Anh)**⁸

“18.65. Kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Đại hội đồng,

Nhân thấy việc tổ chức kỷ niệm ngày sinh các nhân vật trí thức lỗi lạc và các danh nhân văn hóa trên phạm vi quốc tế góp phần thực hiện các mục tiêu của UNESCO và đóng góp vào sự hiểu biết trên thế giới,

Nhắc lại Nghị quyết số 18 C/4.351 thông qua tại khóa 18 Đại hội đồng UNESCO về việc tổ chức kỷ niệm ngày sinh của các danh nhân và việc kỷ niệm các sự kiện lịch sử quan trọng đã để lại dấu ấn trong quá trình phát triển của nhân loại,

Ghi nhận năm 1990 sẽ đánh dấu 100 năm kỷ niệm ngày sinh của **Chủ tịch Hồ Chí Minh, Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam,**

Nhân thấy Chủ tịch Hồ Chí Minh, một biểu tượng xuất sắc về sự tự khẳng định dân tộc, đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam, góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội,

Nhân thấy những đóng góp quan trọng và nhiều mặt của Chủ tịch Hồ Chí Minh trên các lĩnh vực văn hóa, giáo dục và nghệ thuật chính là sự kết tinh của truyền thống văn hóa hàng ngàn năm của dân tộc Việt Nam, và những tư tưởng của Người là hiện thân của những khát vọng của các dân tộc mong muốn được khẳng định bản sắc văn hóa của mình và mong muốn tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau giữa các dân tộc,

1- Khuyến nghị các quốc gia thành viên cùng tham gia kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, bằng việc tổ chức các hoạt động cụ thể để tưởng niệm Người, qua đó làm cho mọi người hiểu rõ tầm vóc vĩ đại của những tư tưởng và những cống hiến cho sự nghiệp giải phóng dân tộc của Người;

2- Đề nghị Tổng giám đốc UNESCO triển khai các biện pháp thích hợp để kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh và hỗ trợ các hoạt động kỷ niệm được tổ chức nhân dịp này, đặc biệt là những hoạt động sẽ diễn ra ở Việt Nam”.

Như vậy, qua nội dung toàn văn Nghị quyết 24C/18.65 về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng ta thấy rõ hơn một bằng chứng xác thực, cụ thể về sự kiện UNESCO tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh là **Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam**, đồng thời giúp chúng ta hiểu rõ hơn về những đóng góp to lớn của Người đối với dân tộc và nhân loại qua đánh giá và nhìn nhận của UNESCO.

3. Chủ tịch Hồ Chí Minh qua nhìn nhận và đánh giá của các nhà lãnh đạo UNESCO

Là một vĩ nhân đã để lại dấu ấn đặc biệt trong thế kỷ XX, kể từ khi xuất hiện trên vũ đài chính trị (năm 1919), cho đến khi từ biệt thế giới này (năm 1969), Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sáng tạo ra một thời đại mới, một nền văn hóa mới trong lịch sử dân tộc Việt Nam, đồng thời đóng góp những giá trị đó vào trong tiến trình phát triển của nhân loại. Không phải ngẫu nhiên, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp quốc (UNESCO) lại tôn vinh Người danh hiệu kép “*Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam*” và khuyến nghị các quốc gia thành viên tham gia vào việc kỷ niệm 100 năm ngày sinh của Người. Thậm chí, sau này, bên cạnh việc quan tâm, hỗ trợ các hoạt động kỷ niệm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các nhà lãnh đạo của UNESCO còn tiếp tục khám phá, kiểm chứng và làm rõ hơn tầm vóc, giá trị và những đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong tiến trình phát triển của nhân loại, đồng thời khẳng định sự duy trì các giá trị và đóng góp đó trong tương lai.

Năm 1990, tại Hội thảo quốc tế nhân Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh tổ chức tại Hà Nội, Việt Nam, Tiến sĩ Modagat Ahmed, Giám đốc UNESCO Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương đã có bài phát biểu quan trọng⁹ khẳng định: *Chủ tịch Hồ Chí Minh là chiến sĩ dũng cảm đã giải phóng*

dân tộc mình khỏi một thế kỷ đô hộ thực dân bằng sự lãnh đạo khôn khéo và quyết tâm vững chắc. Người là một trong những động lực đầu tiên của phong trào đấu tranh chống thực dân thời kỳ sau Chiến tranh thế giới thứ hai ở Châu Á và là một trong những lãnh tụ có ảnh hưởng nhiều nhất của các dân tộc ở thế kỷ XX.

Nói về phương diện của khác của Chủ tịch Hồ Chí Minh với tư cách của một Nhà văn hóa lớn, Tiến sĩ Modagat Ahmet cho rằng: *Hồ Chí Minh đã thành công trong việc liên kết nhiều sắc thái văn hóa vào một nền văn hóa Việt Nam duy nhất. Người đã làm được điều này nhờ sự hiểu biết sâu sắc và tôn trọng những đặc điểm văn hóa khác nhau. Người đã hoàn thành được nhiệm vụ này, trong lời nói và việc làm của Người, ta có thể nhìn rõ hình ảnh, tư tưởng của nhà thơ, nhà văn, nhà nghệ sĩ dân ca,... Cuộc đời Người mang ảnh hưởng của những giá trị truyền thống dân tộc, những đóng góp vào việc tạo nên một nền văn hóa Việt Nam hiện đại.*

Không chỉ khẳng định Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ với tư cách của một Nhà văn hóa lớn có ảnh hưởng nhiều nhất của các dân tộc ở thế kỷ XX, Tiến sĩ Modagat Ahmet còn chỉ ra sự thống nhất giữa “*Anh hùng giải phóng dân tộc*” và “*Danh nhân văn hóa*” trong con người Chủ tịch Hồ Chí Minh: *Chỉ có ít nhân vật trong lịch sử trở thành một bộ phận của huyền thoại ngay từ khi còn sống và rõ ràng Hồ Chí Minh là một trong số đó. Người sẽ được ghi nhớ không phải chỉ là người giải phóng cho Tổ quốc và nhân dân bị đô hộ, mà còn là một nhà hiền triết hiện đại đã mang lại một viễn cảnh và hy vọng mới cho những người đang đấu tranh không khoan nhượng để loại bỏ bất công, bất bình đẳng khỏi trái đất này.*

Tiếp đó, 20 năm sau, tháng 5/2010, một Nhà lãnh đạo khác của UNESCO, ông Hans DOrville, Phó Tổng Giám đốc của UNESCO, có bài tham luận đặc biệt¹⁰ về Chủ tịch Hồ

Chí Minh nhân Lễ mít tinh Kỷ niệm lần thứ 120 Ngày sinh của Người do Đại Sứ quán Việt Nam tại Pháp tổ chức. Trong bài tham luận, ông Hans DOriville đã khẳng định Chủ tịch Hồ Minh là biểu tượng quan trọng của lịch sử: *Đối với những người thuộc thế hệ chúng tôi, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tâm điểm mang tính thời sự, đối với thế hệ kế tiếp ông là một gương mặt của lịch sử. Nhưng đối với chúng ta, ông luôn là một biểu tượng, ... Chủ Hồ Chí Minh là một con Người hội tụ nhiều tư tưởng thể hiện khát vọng của các dân tộc trên thế giới trong việc khẳng định bản sắc văn hóa và trong nỗ lực nhằm tăng cường hiểu biết lẫn nhau.*

Không chỉ nêu những ví dụ cụ thể phản ánh rõ nét những hoạt động mang dấu ấn của thời đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc đấu tranh cho quyền tự do của con người, cho sự nghiệp giáo dục toàn dân và truyền bá văn hóa, ... ông Hans DOriville còn tiếp tục khẳng định đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với các lĩnh vực hoạt động của UNESCO: *Những gì UNESCO thực hiện trong năm nay cũng phù hợp với hành động cũng như là ước vọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh lúc sinh thời, đó là sự tôn trọng lẫn nhau, giữa các nền văn hóa, trong khu vực và trên thế giới, ... Tư tưởng của Hồ Chí Minh cũng hoàn toàn phù hợp với vai trò của UNESCO, luôn hoạt động theo phương châm "thúc đẩy mạnh mẽ sự nghiệp giáo dục toàn dân và truyền bá văn hóa", ... Chính vì tầm vóc vĩ đại của con người Hồ Chí Minh mà chúng ta đã vinh danh Người ở UNESCO và trên thế giới.*

Cùng khẳng định sự tôn vinh với Chủ tịch Hồ Chí Minh, tại Lễ Kỷ niệm lần thứ 120 Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (tháng 5/2010 ở Hà Nội), Bà Katherine Muller Marin - Trưởng Đại diện Văn phòng UNESCO đã có bài tham luận quan trọng¹¹ nêu bật tầm vóc vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh:

Hồ Chí Minh được coi là một biểu tượng nổi bật về tinh thần quả cảm của dân tộc.

Người đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp giải phóng đất nước và nhân dân Việt Nam, qua đó góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội.

Ghi nhận những đóng góp của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với các lĩnh vực của UNESCO, Bà Katherine Muller Marin cho rằng:

Người chú ý đặc biệt đến việc bảo vệ và bảo tồn di sản cũng như sự đa dạng văn hóa, và đã xây dựng công cụ pháp lý đầu tiên của Việt Nam về bảo vệ di sản văn hóa, bởi vì Người tin rằng văn hóa là nền tảng, là sức mạnh của mọi dân tộc.

Hồ Chí Minh là một vĩ nhân có nhân quan siêu việt, người đã đoán trước được sự phát triển vĩ đại của dân tộc này và do đó, đã góp phần vào việc xây dựng một phong cách mới của ngoại giao Việt Nam, một phong cách đã giúp Việt Nam xác lập thành công vị trí của mình ở khu vực và trên thế giới, rất phù hợp với những khái niệm về hợp tác hòa bình và hiểu biết lẫn nhau trên thế giới được UNESCO quảng bá.

Hồ Chí Minh tin vào giá trị của truyền thống và đã đưa ra một phong cách làm báo mới ở Việt Nam, lấy dân tộc và người dân làm chủ đề thời sự chính.

Người cũng thường nhấn mạnh rằng giáo dục là chìa khóa xóa bỏ nghèo đói và đạt tới sự phát triển và thịnh vượng, và đích thân Người cũng tham gia dạy học, luôn dành sự chú ý đặc biệt cho trẻ em, ...

Như vậy, thông qua một số bài phát biểu, tham luận của các nhà lãnh đạo UNESCO về Chủ tịch Hồ Chí Minh, có thể thấy UNESCO đã thể hiện mối quan tâm đặc biệt của mình đối với "Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam" – *biểu tượng cho sự tiến bộ của thời đại, cầu nối giữa các nền văn hóa trên thế giới*, bằng một cử chỉ tôn kính và ngưỡng vọng. Không những vậy, từ góc nhìn chuyên môn một Tổ chức quan trọng của Liên Hợp quốc, UNESCO còn khám phá

và làm rõ hơn những đóng góp to lớn nhiều mặt của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với dân tộc Việt Nam và nhân loại, đồng thời khẳng định sự duy trì các giá trị và đóng góp to lớn đó trong tương lai.

Trong tương lai, thế giới sẽ có những biến thiên, nhưng sự kính trọng, ngưỡng mộ của nhân loại đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ mãi mãi không hề thay đổi, sự nghiệp và những đóng góp của của Người sẽ tiếp tục tỏa sáng đối với sự phát triển của Việt Nam và sự phát triển văn minh tiến bộ của nhân loại.

Để thay cho lời kết bài viết này, chúng tôi xin trích lời nhận xét ngắn gọn, nhưng đầy đủ và vô cùng sâu sắc của bà Katherine Muller về Chủ tịch Hồ Chí Minh “*Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam*” – vĩ nhân đã để lại dấu ấn đặc biệt không chỉ trong thế kỷ XX mà còn trong các thế kỷ tiếp theo:

“*Nếu một con thuyền ra khơi mà không định trước bến đỗ, thì gió thổi hướng nào là không quan trọng? Con thuyền có thể cập bất kỳ bến nào. Biết được bến đỗ mà ta muốn đến có nghĩa là ta có một tầm nhìn rõ ràng về nơi đó. Điều đó có nghĩa là kiểm soát tốc độ gió và sức lực để tới được bến đỗ đó. Có được một vị Chủ tịch như Hồ Chí Minh, người được nhiều người không chỉ ở Việt Nam mà trên toàn thế giới tôn vinh như anh hùng dân tộc, giống như có được một biểu tượng giúp chúng ta có được một tầm nhìn, chỉ cho đất nước một bến đỗ an toàn cho đất nước. Và hơn thế, một lãnh tụ như thế cũng chỉ cho ta cách kiểm soát phong ba bão táp thông qua lòng tự hào, lao động cần cù và quan hệ hòa hiếu*”¹² ■

Chú thích:

1,2. Bảo tàng Hồ Chí Minh. *Nghị quyết 24C/18.6.5* của UNESCO về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của

Chủ tịch Hồ Chí Minh (trích từ *Tập biên bản của Đại Hội đồng Khoá họp 24 tại Pari, do UNESCO xuất bản năm 1988, tr.144.*

3. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr.129-133.

4. Nguyễn Dy Niên. *Việc thông qua Nghị quyết của UNESCO về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh*. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr.207.

5. <http://www.vanhoanghean.com.vn/chuyen-muc-goc-nhin-van-hoa/nhung-goc-nhin-van-hoa/ve-su-kien-unesco-ra-nghi-quyet-ky-niem-100-nam-ngay-sinh-ho-chi-minh>

6. Nguyễn Dy Niên. *Việc thông qua Nghị quyết của UNESCO về Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh*. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr.209.

7. Nguyễn Dy Niên. *Nghị quyết của UNESCO về danh nhân văn hóa thế giới*. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr.211.

8. <http://nhandan.com.vn/chinhtri/tin-tuc-su-kien/item/18372502-.html>

9. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr 176 – 180.

10. <http://baodientu.chinhphu.vn/Quoc-te/Tu-tuong-Ho-Chi-Minh-the-hien-khat-vong-cua-cac-dan-toc-tren-the-gioi/31076.vgp>

11. UNESCO với sự kiện tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh Anh hùng giải phóng dân tộc Nhà văn hóa kiệt xuất, NXB Chính trị Quốc gia, H:2013, tr.203-206.

12. <http://www.npa.org.vn/Home/chuyen-de-ly-luan/1736/Katherine-Muller-Marin-Nhung-dong-gop-cua-Chu-tich-Ho-Chi-Minh-trong-cac-linh-vuc-hoat-dong-cua-UNESCO>.